

Van: Goorden, Frans [<mailto:F.Goorden@omwb.nl>]

Verzonden: maandag 29 januari 2018 10:33

Aan: STATENGRIFFIE'

Onderwerp: RT Kaderbrief 2019 OMWB

Geachte griffiers,

Bijgaand doe ik u de door het dagelijks bestuur van de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant vastgestelde Kaderbrief 2019 toekomen. Overeenkomstig het bepaalde in artikel 58b van de Wet gemeenschappelijke regelingen moet deze kaderbrief verstuurd worden aan de raden van de deelnemende gemeenten en aan provinciale staten van de provincie Noord-Brabant.

Met vriendelijke groet,
drs. F.C. (Frans) Goorden
directie-secretaris

Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant

Spoorlaan 181
5038 CB Tilburg
Postbus 75
5000 AB Tilburg

T: 013 2060385

M: f.goorden@omwb.nl

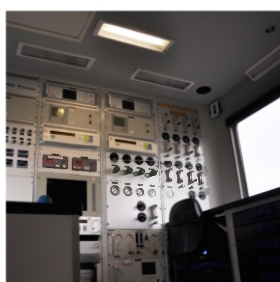
W: www.omwb.nl

Kaderbrief 2019

Versie: 19 januari 2018

Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Belangrijke ontwikkelingen in 2018	4
3. Beleidsmatige ontwikkelingen 2019	5
4. Financiële uitgangspunten	8

Bijlage A – Ter kennisneming:

Richtlijnen van 18 Gemeenten West-Brabant uit Nota
verbonden partijen bezien

1 Inleiding

In deze kaderbrief worden de meest relevante beleidsontwikkelingen en de financiële uitgangspunten voor de begroting 2019 geschetst.

Beide bovengenoemde aspecten worden vooraf gegaan door een korte duiding van de stand van zaken en ontwikkelingen van de OMWB in 2018.

De OMWB bevindt zich nu in een proces waarin wordt toegewerkt naar een kwaliteitsnorm voor Midden- en West-Brabant (de zogenoemde MWB-norm). Het uitgangspunt voor die norm is een bestuurlijk vastgesteld gemeenschappelijk kwaliteit- en ambitieniveau voor de regio Midden- en West-Brabant met een nieuwe financieringsopzet voor de dienst.

De MWB-norm draagt er aan bij dat de dienst vanaf 2019 meer en beter in staat is om risicogericht te werken, waardoor de effectiviteit van de inzet toeneemt.

Op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) wordt deze kaderbrief, na vaststelling in het dagelijks bestuur, ter kennis gebracht van de gemeenteraden en provinciale staten.

In bijlage A is een overzicht opgenomen van beleidsmatige en financiële kaders als mede de richtlijnen, zoals 18 West-Brabantse gemeenten die hanteren voor gemeenschappelijke regelingen op basis van hun Nota Verbonden Partijen. Om die gemeenten van dienst te zijn is aangegeven op welke wijze de OMWB rekening houdt met de uitgangspunten van de Nota Verbonden Partijen.

2 Belangrijke ontwikkelingen in 2018

Op 15 december 2017 heeft het Algemeen Bestuur besloten om de zogenoemde MWB-norm met ingang van 2019 in te voeren. In paragraaf 3 wordt deze norm kort nader toegelicht.

In 2018 wordt deze norm uitgewerkt. Het belangrijkste resultaat daarvan is een jaarlijks uitvoeringsprogramma voor de Omgevingsdienst. Dat is gebaseerd op een regionaal operationeel uitvoeringskader, op grond waarvan in het uitvoeringsprogramma wordt aangegeven op welke wijze de OMWB haar wettelijke basistaken uitvoert. Kern voor de uitvoering is gebaseerd op twee pijlers, te weten: informatie gestuurd en risicogericht werken. Hierdoor is het mogelijk dat de inzet van de OMWB nog effectiever is. Eind 2018 is het uitvoeringsprogramma voor 2019 gereed.

In 2018 wordt een bestuurlijk besluit genomen over de ambities en reikwijdte van de zogenoemde niet-inrichtingsgebonden taken. Het gaat dan om de volgende werkzaamheden van de OMWB: aanpak asbest en bodem alsmede het inhoud geven aan het ketengericht milieutoezicht. Deze drie activiteiten vallen onder de wettelijke basistaken van de Omgevingsdienst. Duidelijkheid over het ambitieniveau, inclusief de uitgaven die daarmee voor de deelnemers zijn gemoeid, draagt bij aan zowel stabiliteit als continuïteit voor de taakuitoefening door de dienst maar ook voor de deelnemers.

In 2018 wordt volop ingezet op het (integraal) vernieuwen van de ICT systemen, waarbij de inzet er op gericht is dat die met ingang van 2019 operationeel zijn. De OMWB werkt thans nog met de bij de start van de OMWB in 2013 overgedragen systemen, die inmiddels sterk verouderd zijn. De nieuwe ICT systemen hebben betrekking op zowel de primaire processen als de bedrijfsvoering van de OMWB. De totale vernieuwing zal ook positief bijdragen aan de noodzakelijke en gewenste kwaliteitsverbetering in de informatievoorziening van de dienst aan de 28 deelnemers.

In 2018 zal de dienst na een aantal moeilijke jaren zodanig op orde zijn dat het in 2016 door het bestuur ingestelde programma Huis op Orde kan worden beëindigd. Omdat de opgaven zijn uitgevoerd dan wel in de reguliere bedrijfsvoering van de dienst in voldoende mate gewaarborgd zijn.

De omzetontwikkeling van de dienst ontwikkelt zich vanaf 2016 stabiel. En daarmee is er ook in financiële zin rust en continuïteit. Het aantal declarabele uren, gebaseerd op een gemiddeld aantal van 1350 declarabele uren per jaar per medewerker, is zowel aanvaardbaar als houdbaar.

De doorontwikkeling van de organisatie, in 2017 gestart, is ultimo 2018 grotendeels afgerond. Dat wil zeggen dat alle werkprocessen zijn geactualiseerd, dat gestuurd wordt op output en outcome, nieuwe ontwikkelingen zoals Omgevingswet actief worden of zijn opgepakt en geïmplementeerd.

Tegen de bovenstaande achtergrond kan in termen van stabiliteit en continuïteit het jaar 2019 met vertrouwen tegemoet worden gezien.

3 Beleidsmatige ontwikkelingen 2019

In dit hoofdstuk schetsen we de belangrijkste beleidsmatige ontwikkelingen voor de OMWB. In de ontwerp-begroting 2019 worden deze beleidsmatige ontwikkelingen vertaald in financiële consequenties voor de OMWB en de deelnemers. De ontwerp-begroting 2019 zal voor 15 april 2018 aan de deelnemers worden aangeboden.

Wet VTH en Algemene maatregel van bestuur VTH

Ter uitvoering van de voornoemde wet is sinds 1 juli 2017 het Besluit omgevingsrecht (Bor) van kracht. In de AMvB is vastgelegd wat basistaken zijn. Ook worden daarin eisen gesteld aan de beleidscyclus. De bevoegde gezagen dienen te komen tot een gezamenlijk uitvoeringsniveau van de basistaken en de uitkomst daarvan te monitoren.

Op 15 december 2017 heeft het Algemeen Bestuur ingestemd met een voorstel tot implementatie van het Bor. Die implementatie zal in 2018 voor een groot deel plaatsvinden. Naar de geest van het Bor moet er een evenwichtige balans ontstaan tussen enerzijds standaardisatie en anderzijds (lokaal) maatwerk. De balans bestaat naar onze mening uit standaardisatie voor alle reguliere VTH-taken en maatwerk voor bestuurlijke prioriteiten.

In 2018 wordt met een aantal gemeenten overleg gevoerd voor, het op grond van het Bor, nog over te dragen gemeentelijke taken in casu voorbereidingshandelingen voor de uitvoering van de wettelijke basistaken, waardoor het Bor met ingang van 2019 volledig is geïmplementeerd in de regio MWB.

Energie en duurzaamheid

Als gevolg van het SER-Energieakkoord en het Klimaatakkoord van Parijs zien we een sterke groei van de landelijke, provinciale en lokale klimaat- en duurzaamheidsambities. Dit heeft er onder andere toe geleid dat het realiseren van energiebesparing bij bedrijven door toezicht en handhaving vanuit de OMWB de laatste jaren meer aandacht heeft gekregen. Ook is de OMWB betrokken bij stimuleringsprojecten gericht op energiebesparing zoals de Green Deals. Met de komst van de Omgevingswet wordt duurzaamheid stevig verankerd in de leefomgeving. De OMWB ondersteunt de deelnemers actief bij de kansen die de invoering biedt voor de transitie naar een klimaatneutrale leefomgeving.

In samenwerking met de deelnemers en andere partners kan de OMWB bijdragen aan een duurzame leefomgeving door deskundig advies bij ruimtelijke ontwikkelingen en door het opstellen en uitvoeren van (lokale of regionale) visies duurzaamheid, uitvoeringsprogramma's en projecten.

Zorgvuldige veehouderij en volksgezondheid

De provincie Noord-Brabant streeft ernaar in 2020 tot de meest innovatieve, duurzame en slimme agrofoodregio's van Europa te behoren. Met respect voor de leefomgeving (natuur en milieu en voor gezondheid) en welzijn van dieren. De belangrijkste ontwikkelingen in de landbouw die van belang zijn voor onze VTH-taken vloeien voort uit de Transitie Zorgvuldige Veehouderij (TZV) en de Uitvoeringsagenda Brabantse Agrofood 2020 (UBA) (wordt in 2018 geactualiseerd). In juli 2017 heeft de Provincie Noord-Brabant maatregelen getroffen die de TZV moeten versnellen.

Deze hebben onder andere betrekking op mestverwerking, het sneller aanpassen van oude stallen en het reguleren van de veedichtheid (door middel van staldering). Een pakket van voorzieningen wordt ontwikkeld om veehouders te helpen de juiste keuzes te maken en concrete stappen te zetten (flankerend beleid). Het toewerken naar een zorgvuldige veehouderij is benoemd als speerpunt van het Bestuurlijk Platform Omgevingsrecht.

De OMWB zal in goede samenspraak en samenwerking met provincie en gemeenten op voortvarende wijze de uitvoering van de bestuurlijke besluiten inhoud en vorm geven.

De norm voor Midden en West-Brabant (de MWB-norm)

In de AB vergadering van 15 december 2017 is het voorstel voor de MWB-norm aangenomen.

In deze vergadering is bepaald om de uitgangspunten en systematiek van de MWB-norm, alsmede de uitgangspunten voor de toekomstige programmering vast te leggen in onder andere een

uitvoeringsprogramma en dat met ingang van 2019 in te voeren.

De MWB-norm heeft als belangrijkste doel om de kwaliteit van de producten en diensten van de OMWB verder te verbeteren. Daarnaast wordt de MWB-norm ook als grondslag voor een duurzame financiering van de dienst gebruikt. De huidige financieringssysteem voldoet niet langer omdat die in belangrijke mate is gebaseerd op een historische grondslag, die gehanteerd is bij de vorming van de dienst in 2012. Het bestuurlijk aanvaarde voorstel voor duurzame financiering is voor de dienst sec budgettair-neutraal maar leidt voor een aantal gemeenten tot een (soms aanzienlijke) aanpassing van de huidige deelnemersbijdrage. Dit heeft te maken met het feit dat de frequenties in toezicht nogal verschillen per gemeente.

Daarom heeft het bestuur besloten dat gemeenten in een periode van vier jaren stapsgewijs mogen toegroeien naar het (minimum) niveau van de MWB-norm.

De financieringsgrondslag is enerzijds gebaseerd op het Inrichtingen Bestand 2.0 en anderzijds op het bestuurlijk nog in 2018 vast te stellen uitvoeringsniveau voor de wettelijke basistaken asbest, bodem en ketengericht milieutoezicht. In de ontwerp-begroting 2019 zal de MWB-norm in financiële termen zijn vertaald en opgenomen.

Uitvoeringsniveau ketenbeheer asbest en bodem

Zoals hiervoor reeds opgemerkt zal het bestuur in 2018 nog een uitspraak doen over het voor 2019 en volgende jaren noodzakelijke, gewenste uitvoeringsniveau voor de bovengenoemde wettelijke basistaken.

De inhoudelijke en financiële opdrachten van gemeenten aan de OMWB voor bodem en met name asbest verschillen op dit moment, soms substantieel.

Ketengericht milieutoezicht, een wettelijke basistaak, is in de afgelopen jaren slechts zeer beperkt uitgevoerd, hetgeen verband houdt met de financiële problematiek van de dienst in 2015/2016.

Voor 2019 en volgende jaren moeten de deelnemers rekening houden met een noodzakelijke ophoging van hun huidige deelnemersbijdrage. De mate waarin hangt af van het nog te nemen bestuurlijk besluit over het ambitieniveau, dat in juli 2018 wordt genomen.

Verbod op asbestdaken 2024

Vanaf 2024 zijn asbestdaken verboden die in contact staan met de buitenlucht. Dit verbod geldt voor particulieren, bedrijven en (overheids)instellingen. Eigenaren van asbestdaken zijn verantwoordelijk voor de verwijdering van het asbest. Om de doelstellingen voor 2024 te behalen is enerzijds een vergroting van de saneringscapaciteit met een factor 3 á 4 noodzakelijk en moeten anderzijds inspanningen worden gedaan om eigenaren te stimuleren te gaan saneren.

Voor de inzet van de dienst en de mogelijk financiële gevolgen voor de deelnemers wordt verwezen naar hetgeen hierboven staat, in de paragraaf uitvoeringsniveau asbest.

De komst van de Omgevingswet

De Omgevingswet betekent een algehele stelselherziening voor de wet- en regelgeving, die gaat over de kwaliteit van de fysieke leefomgeving. De herziening heeft impact op de manier van werken, de cultuur, het juridisch en technisch instrumentarium en heeft grote gevolgen voor de organisaties die bij de wet betrokken zijn. De wet beoogt het vergroten van de inzichtelijkheid en het gebruikersgemak, het versnellen van de besluitvorming, meer lokale afwegingsruimte en een samenhangende benadering.

De Wet treedt in 2021 in werking. Tot die tijd bereidt de OMWB zich samen met haar deelnemers voor, door middel van pilots, proactieve consultaties en samenwerkingsverbanden. Naast kennis van de wet is een aanpassing van de huidige werkprogramma's en systemen nodig en worden de noodzakelijke competenties van medewerkers ontwikkeld binnen de organisatie.

De generieke aspecten, waarvan alle deelnemers profijt hebben, worden bekostigd uit het programma collectieve taken van de OMWB. De specifieke activiteiten, zoals lokale projecten en activiteiten, worden als regel door de deelnemers betaald.

De Omgevingswet zal een behoorlijke impact hebben op de inhoud en werkwijze van de deelnemers en de Omgevingsdiensten.

Bureau Berenschot, dat in 2017 in opdracht van het ministerie een evaluatie van de Wet VTH heeft uitgevoerd, beveelt de gemeenten en de Omgevingsdiensten aan om zich actief en tijdig voor te bereiden op de Omgevingswet. In de loop van 2019 zal de OMWB nadere voorstellen aan

de deelnemers doen over de te verwachten gevolgen van de invoering van de wet voor zowel gemeenten als de dienst, zowel inhoudelijk als financieel.

Bestuurlijke ontwikkelingen

In maart 2018 vinden gemeenteraadsverkiezingen plaats. Dat betekent dat de OMWB een nieuw Algemeen Bestuur en een nieuw Dagelijks Bestuur zal krijgen. Andere politieke prioriteiten kunnen (mogelijk) leiden tot andere of gewijzigde prioriteiten in de taakuitvoering door de OMWB in 2019.

Organisatie ontwikkelingen

In 2018 zal de dienst in opdracht van het Dagelijks Bestuur een analyse maken over enerzijds de aard en omvang van de werkzaamheden voor werkvoorbereiding en anderzijds trends in de ontwikkeling van omzet in relatie tot de personele inzet.

De laatste jaren is het aantal declarabele uren gegroeid, waaruit vertrouwen spreekt van de deelnemers, en wanneer deze ontwikkeling zich doorzet stelt dat de organisatie voor nieuwe vragen in casu keuzen met betrekking tot personele inzet, vast en/of flexibel etc. Zeker ook mede tegen de achtergrond van actuele ontwikkelingen op de externe arbeidsmarkt. Ook hierbij gaat het om stabiliteit en continuïteit voor de dienst en haar deelnemers.

De uitkomsten van beide analyses zullen betrokken worden bij het uitwerken van de uitvoeringsprogramma's van de dienst voor 2019 en volgende jaren.

4 Financiële uitgangspunten

De uitgangspunten die gelden voor 2019 hebben betrekking op:

- a. exploitatiebegroting
- b. tarieven en kostprijs
- c. omvang formatie
- d. financieringsmodel
- e. risico's en weerstandsvermogen

Exploitatiebegroting

1. De begroting 2019 en de meerjarenbegroting 2020 – 2022 zijn financieel sluitend.
2. De begroting 2019 wordt opgesteld op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
3. De basis voor de begroting 2019 is de MWB-norm voor de uitvoering van de inrichtingsgebonden basistaken alsmede de niet-inrichtingsgebonden basistaken. De financiële vertaling van de MWB-norm over de individuele deelnemers is voor de inrichtingsgebonden basistaken gebaseerd op het gevalideerde Inrichtingen Bestand 2.0.
4. Externe factoren die na het opstellen van de begroting 2019 bekend worden, zullen in de 1^e begrotingswijziging 2019 worden opgenomen.
5. Uitgangspunt is dat de exploitatiebegroting is gebaseerd 308.000 te declareren uren.

Tarieven en kostprijs

6. De gehanteerde tarieven zijn kostendekkend en gelijk voor alle deelnemers en niet-deelnemers.

Omvang formatie

7. De kernformatie betreft de vaste formatie in het primaire proces en is afgestemd op vast werk. Deze formatie voor 2019 is 228 fte.
8. De extern declarabele norm is gemiddeld 1.350 uur per fte.
9. Om de formatie in het primaire proces goed te kunnen ondersteunen, is capaciteit voor overhead nodig op het gebied van management, accountmanagement, secretariaten en andere bedrijfsvoeringsfuncties. De kosten van overhead zijn opgenomen in de kostendekkende tarieven.

Financieringsmodel

10. Het financieringsmodel is gebaseerd op de MWB-norm, voor zo ver het de wettelijke basistaken betreft.
11. De deelnemersbijdrage wordt in twee termijnen in rekening gebracht.
12. De OMWB koopt voor de uitvoering van haar werkzaamheden producten en diensten in bij derden (bijvoorbeeld voor laboratoriumwerkzaamheden). Deze externe kosten worden bij de afnemers in rekening gebracht.
13. Op 5 oktober 2017 hebben de werkgevers en de vakbonden de nieuwe cao bekrachtigd. Deze cao loopt van 1 mei 2017 tot 1 januari 2019. De financiële effecten daarvan worden volledig verwerkt in de begroting 2019.
14. Het prijsindexcijfer van de algemene prijsontwikkeling Bruto Binnenlands Product (BBP) uit de septembercirculaire 2017 van 1,6% is de basis voor indexering in de begroting 2019.

Risico's en weerstandsvermogen

15. In de begroting 2019 wordt een geactualiseerde paragraaf voor risico's en weerstandsvermogen opgenomen. Bij het risicoprofiel zal een onderbouwde risicoanalyse worden toegevoegd op basis van kans en impact, inclusief de getroffen beheersingsmaatregelen daarbij.

Bijlage A - Richtlijnen van de 18 gemeenten West-Brabant uit nota verbonden partijen

De 18 West-Brabantse gemeenten hebben op basis van een door hen aanvaarde notitie Verbonden Partijen richtlijnen vastgesteld voor hun gemeentelijke beleid ten aanzien van verbonden partijen. Enkele van die gemeenten hebben die richtlijnen voor 2019 aan de OMWB toegezonden.

Om die gemeenten ter wille te zijn hebben wij de betreffende gemeentelijke richtlijnen in het onderstaande overzicht opgenomen en daarbij ook de reactie van de OMWB vermeld.

Financiële richtlijnen			
	Richtlijn	Overgenomen	Toelichting
1.	Van het Dagelijks Bestuur (DB) van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) wordt verwacht dat zij een structureel financieel sluitende meerjarenbegroting 2019-2022 aanbiedt aan de deelnemers. De gehanteerde begrotings-uitgangspunten door de GR dienen in de begroting van de GR inzichtelijk te worden gemaakt.		
2.	De begroting dient te worden opgesteld op basis van ongewijzigd beleid. Dat wil zeggen dat geen nieuwe taken of uitbreiding van bestaande taken in de primitieve begroting mogen worden opgenomen. Tenzij dit eerder door het Algemeen Bestuur is besloten.		
3.	De begroting dient te voldoen aan het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Dit betekent dat de voorgeschreven gegevens in de begroting dienen te worden opgenomen.		
4.	Een positief resultaat vloeit terug naar de deelnemers. De GR kan hiervan afwijken; hiertoe dient het DB een expliciet en gemotiveerd voorstel tot resultaatbestemming voor te leggen aan het Algemeen Bestuur van de GR.		
5.	De loonontwikkeling wordt geraamd conform de geldende CAO van de betreffende GR. Voor de meerjarig ontwikkeling van de salariskosten dient rekening gehouden te worden met de werkelijke periodieken. Meerjarige mutaties in de werkgeverslasten dienen onderbouwd te worden. Voor deze zaken kan niet worden volstaan met een vast percentage per jaar zonder onderbouwing.		
6.	Het prijsindexcijfer van de algemene prijsontwikkeling BBP uit de septembercirculaire 2017 (of een actuelere circulaire) is de basis voor de toe te passen indexering voor de begroting 2019 inclusief meerjarenraming.		
7.	In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing is aandacht voor de risico's door deze te kwantificeren en prioriteren.		

Beleidsinhoudelijke richtlijnen		
Richtlijn	Overgenomen	Toelichting
1. De OMWB is opgericht voor de uitvoering van de VTH-taken milieu, in onze ogen dient dit het uitgangspunt te blijven en is het van belang dat de OMWB zich ook in 2019 en erna hierop blijft richten.		Deze richtlijn is niet van toepassing op het werk van de OMWB voor de provincie
2. De vastgestelde uitvoeringsprogramma's zijn leidend voor de begroting en daarmee ook voor de verplichte bijdrage van de deelnemer.		Op 13 juli 2016 heeft het Algemeen Bestuur besloten dat de deelnemersbijdrage leidend is.
3. Van de omgevingsdienst wordt verwacht dat zij uiterste inspanningen verricht om extra opdrachten/taken uit te voeren die in het lopend jaar aan de dienst worden opgedragen; Getroffen maatregelen om aan deze richtlijn te voldoen duidelijk zichtbaar in de begroting 2019 opnemen.		
4. Het traject Huis op Orde wordt in 2018 afgerond. In de begroting 2019 worden hiervoor geen extra middelen opgenomen. De gevolgen en gerealiseerde (positieve) effecten duidelijk zichtbaar opnemen in de begroting 2019 e.v.		
5. Verbetertraject automatisering en informatievoorziening: Effecten (financieel, personeel, etc.) duidelijk zichtbaar verwerken in de begroting 2019 e.v.		
6. Invoering Omgevingswet per 2021: Gevolgen duidelijk zichtbaar verwerken in de begroting 2019 maar ook de effecten voor de bedrijfsvoering vanaf 2020.		De OMWB kan niet vooruitlopen op wetgeving die nog moet worden ingevoerd.
7. De kosten voor werkvoorbereiding en –begeleiding (voorheen coördinatiekosten) zijn in de begroting 2018 geraamd op 10 %. Voor de begroting 2018 hebben deelnemers hiermee ingestemd met het nadrukkelijke verzoek om voor de jaren erna een grondige analyse uit te voeren. Voor de kaders begroting 2019 gaan we er dan ook vanuit dat u uitgaat van een percentage dat gebaseerd is op een grondige analyse en op een sobere en efficiënte werkvoorbereiding.		Deze analyse wordt gemaakt in de eerste helft van 2018. De effecten worden meegenomen in de werkprogramma's 2019. Het percentage voor werkvoorbereiding heeft geen budgettaire gevolgen, maar enkel en alleen voor de realisatie van de netto-productie.